

[Handelsministeren.]

væsentlig bestanddel af vort erhvervsliv, men at disse virksomheder produktions teknisk, administrativt, organisatorisk og afsætningsmæssigt står over for en krævende omstillingsproces, som i givne situationer kan stille sådanne særlige krav til den enkelte virksomheds kapitalbehov, at en vis bistand fra det offentliges side ud fra en samfundsmæssig betragtning kan vise sig hensigtsmæssig.

Håndværkerkommissionen har derfor i sin betænkning stillet forslag om, at den bevilling på 10 mill. kr. årligt, der nu står til rådighed for statens långivning til håndværk og mindre industri, forhøjes med 10 mill. kr. til 20 mill. kr.

Lovforslaget følger på dette punkt håndværkerkommissionens forslag, dog med den modifikation, at bevillingen for finansåret 1970-71 kun forhøjes med 5 mill. kr., således at forhøjelsen med 10 mill. kr. først får virkning fra og med finansåret 1971-72. Denne trinvis udbygning må ikke tages som et udtryk for, at jeg ikke finder en forhøjelse med 10 mill. kr. rimelig, men er en konsekvens af den almindelige tilbageholdenhed over for nye statsudgifter, som regeringen anser det for nødvendigt at tilstræbe.

Stiller man udlånsbeløbet i relation til industriens og håndværkets samlede årlige investeringer, og tager man yderligere prisudviklingen i betragtning samt nutidens krav til hensigtsmæssige produktionslokaler og effektiv maskinudrustning også for de mindre virksomheders vedkommende, må forhøjelsen af udlånsrammen som foreslået siges at holde sig inden for beskedne rammer. På den anden side kunne man spørge, om der overhovedet er behov for, at der ydes lån af staten i det begrænsede omfang, der her er tale om. Jeg vil hertil sige, at meningen med lovforslaget ikke er, at håndværk og mindre industri skal have en præferencestilling på kapitalmarkedet, men at man i samfundets interesse kan hjælpe med til, at en mindre virksomhed, der viser særlig fremdrift og initiativ, kan få sine anlægsinvesteringer finansieret i tilfælde af, at den almindelige kapitalformidling ikke helt måtte slå til.

Inden for rammerne af den hidtidige bevilling på 10 mill. kr. har det ikke været muligt i alle tilfælde at tilgodese velmoti-

verede ansøgninger og heller ikke altid at tilgodese dem i den udstrækning, det ud fra en økonomisk betragtning ville have været ønskeligt.

I de seneste år har loven været administreret således, at statslånet højst kunne udgøre 30 pct. af den pågældende anlægsudgift, dog højst 125.000 kr. Den gennemsnitlige størrelse af udlånene har ligget på godt 50.000 kr. Ved at forhøje bevillingen bliver det muligt dels at tilgodese nogle flere andragender, dels at medvirke til løsning af noget større projekter.

Også for håndværk og den mindre industri gælder det, at virksomhederne i mange tilfælde må vokse sig større for at kunne producere effektivt og hævde sig i konkurrencen, hvorfor det er ønskeligt, at loven kan medvirke til gennemførelse af noget større projekter end hidtil, således at man kan komme op på lån på omkring et par hundrede tusinde kroner.

Håndværkerkommissionen har tillige stillet forslag om, at lov nr. 229 af 3. juni 1967 om garantier for lån til industrivirksomheder ændres, således at denne lov også kan finde anvendelse på håndværk og mindre industri.

Det er imidlertid min opfattelse, at en sådan ændring ikke for tiden er påkrævet, idet en gennemførelse af det nu fremsatte forslag til ændring i håndværkerlånloven vil bevirke, at man kan tilgodese større projekter end hidtil ved lånefinansiering, hvortil kommer, at grænsen mellem håndværk og mindre industri på den ene side og egentlig industri på den anden side er flydende. Da administrationen af både håndværkerlånloven og industrigarantilo ven er henlagt til direktoratet for egnsudvikling, vil det være muligt at administrere således, at det enkelte projekt henføres til den lovgivning, som ud fra en konkret vurdering må anses for mest hensigtsmæssig.

Efter den gældende lov forrentes de af staten ydede lån med 6 pct. p. a. Efter lovforslaget forhøjes rentefoden til 7½ pct., hvilket ligeledes er i overensstemmelse med det af håndværkerkommissionen stillede forslag. Set på baggrund af renteutviklingen fremtræder en rentefod på 7½ pct. fortsat som en favørrente, hvis berettigelse kan give anledning til diskussion. Jeg vil